

ÅRSRAPPORT 2013

Médecins Sans Frontières Norway

Leger Uten Grenser Norge

- **Styrets Årsberetning**
- **Årsoppgjør m/ noter**
- **Revisjonsberetning**

**MEDECINS SANS FRONTIERES
LEGER UTEN GRENSER**

Årsberetning 2013

Médecins Sans Frontières Norway

Leger Uten Grenser Norge

Leger Uten Grenser er en nøytral og uavhengig medisinsk hjelpeorganisasjon som redder liv og lindrer nød. Vi hjelper dem som trenger det mest – uansett hvem, uansett hvor, uansett hvorfor.

Leger Uten Grenser gir nødhjelp til mennesker i krig, kriser og katastrofer, og andre som ikke har tilgang til grunnleggende helsetjenester. I tillegg varsler vi om overgrep og glemte kriser – fordi færre dør når flere vet.

Leger Uten Grenser i Norge ble dannet i 1996 og er en del av en internasjonal bevegelse, Médecins Sans Frontières – MSF. Per i dag består organisasjonen av 23 seksjoner med en internasjonal generalforsamling og styre. Den norske seksjonen har et nært samarbeid med de andre seksjonene. Leger Uten Grenser i Norge er representert i Leger Uten Grensers internasjonale organer.

Det overordnede målet med all vår virksomhet er å hjelpe mennesker i nød i tråd med grunnleggende humanitære prinsipper. Vi er en organisasjon med engasjerte og idealistiske medlemmer, med rotfeste i og støtte fra det norske samfunnet.

I Norge fokuserer Leger Uten Grenser på målrettet rekruttering av personell til våre feltprosjekter, samt innsamling av midler til gjennomføring av prosjekter. I tillegg driver Leger Uten Grenser Norge informasjonsarbeid for å skape oppmerksomhet om humanitære kriser, og jobber med talsmannsarbeid for å skape politisk endring på våre humanitære kjernesaker. Leger Uten Grenser Norge bidrar også med operasjonell støtte til flere av organisasjonens feltprosjekter.

Som medeier i Leger Uten Grensers operasjonelle senter i Brussel, samt deltager i organisasjonens internasjonale fora, er vi en aktiv bidragsyter i utviklingen av bevegelsens operasjonelle strategi og virksomhet.

I 1999 fikk Leger Uten Grenser Nobels Fredspris for "organisasjonens banebrytende humanitære innsats på flere kontinenter".

Leger Uten Grenser utgir årlig en omfattende aktivitetsrapport som oppsummerer våre feltprosjekter og tar opp aktuelle medisinske og humanitære temaer. Rapporten, MSF Activity Report, kan fås ved henvendelse til vårt kontor eller leses på vår hjemmeside: www.legerutengrenser.no.

1 Redegjørelse for virksomheten

1.1 Rekruttering av feltpersonell

En av hovedmålsettingene til Leger Uten Grenser Norge er å være en solid bidragsyter av internasjonalt personell til Leger Uten Grenser sine prosjekter rundt om i verden

I 2013 reiste 56 personer fra Leger Uten Grenser Norge på 75 ulike oppdrag i Afghanistan, Armenia, Bulgaria, Egypt, Filippinene, Guinea, India, Irak, Jordan, Jemen, Kongo, Libanon, Libya, Pakistan, Den sentralafrikanske republikk, Sør-Sudan, Sierra Leone, Somaliland, Syria, Tyrkia, Uganda og Ukraina.

Leger Uten Grenser Norge rekrutterer og sender ut leger, sykepleiere, jordmødre, bioingeniører, farmasøyter, psykologer samt ikke-medisinsk personell som økonomer, administratorer, logistikere, ingeniører, arkitekter, håndverkere m fl. Organisasjonen rekrutterer nytt personell fortløpende. Vi legger stor vekt på profesjonalitet, personlig egnethet og motivasjon i vår rekruttering. Vårt personell jobber med å gi grunnleggende medisinsk behandling både innen primær- og sekundærhelsetjenesten i land og områder hvor helsetilbudet er svekket pga. humanitære kriser.

Organisasjonen legger vekt på god individuell oppfølging før, under og etter utenlandsoppdrag. Hver enkelt feltarbeider gjennomgår forberedelseskurs, personlig briefing og informasjons briefing før sitt oppdrag. Leger Uten Grenser krever grundig helsesjekk, vandelsattest, attester og diplomer fra den enkelte før utreise. En god oppfølging etter endt oppdrag med medisinsk sjekk, tilbud om psykologhjelp og tilkobling til vårt kollegiale støttenettverk er en del av vår rutine.

1.2 Informasjonsarbeid og varsling om overgrep

Borgerkrigen i Syria blir stadig mer brutal og uoversiktlig. Det var generelt høy synlighet rundt Leger Uten Grensers arbeid i Syria og vanskeligheten av å yte nødhjelp i landet gjennom hele 2013.

Den sentralafrikanske republikk har figurert på Leger Uten Grensers liste over glemte kriser tre år på rad, men fikk mye oppmerksomhet på slutten av året, da den allerede katastrofale situasjonen eskalerte til en svært voldelig konflikt med etniske under- og overtoner. Leger Uten Grenser kritiserte offentlig FNs manglende innsats i landet. Leger Uten Grenser har jobbet hardt for å rette mediernes oppmerksomhet mot den humanitære krisen i Den sentralafrikanske republikk, og arbeidet har ført til økt synlighet.

I juni ba Leger Uten Grenser Norge om å presse sørsudanske myndigheter til å sikre tilgang til om lag 120 000 internflyktninger i områder blokkert av sørsudanske regjeringsstyrker. Både gjennom media og direkte kanaler til Utenriksdepartementet nådde budskapet gjennom, og Leger Uten Grenser fikk igjen tilgang til de fordrevne i disse områdene.

Leger Uten Grensers årlige Glemte kriser-liste ble lansert i juli. Som årene før startet vi opp skoleprosjekt i august/september i hele landet med over 60 skoler og 5500 elever. Leger Uten Grenser publiserte en rapport om norske humanitære prioriteringer som skapte debatt og fikk mye oppmerksomhet på høsten. *Upartiskhet*, et av de humanitære prinsippene, ble satt på agendaen og debattert i norsk offentlighet.

I august meldte Leger Uten Grenser at organisasjonen trakk seg ut av Somalia kort tid etter at hjelpearbeiderne Montserrat Serra og Blanca Thiebaut var blitt løslatt etter over 2 år i fangenskap i landet. Leger Uten Grensers fokus på den stadig forverrede sikkerhetssituasjonen fikk bred dekning i media.

I november traff tyfonen Yolanda kysten av Filippinene og skapte enorme ødeleggelser. Katastrofen skapte enormt engasjement i Norge og mye oppmerksomhet.

Leger Uten Grenser har bedt Norge, som medlem av Verdens helseforsamling, (WHA) om å støtte en helsekonvensjon for å sikre forskning og utvikling av nye medisiner til sykdommer som rammer fattige mennesker.

Norge har stilt seg positive til en slik konvensjon, blant annet på bakgrunn av Leger Uten Grensers innspill. I tillegg gikk Norge her inn for å bruke 0.01% av BNP til glemte sykdommer.

Leger Uten Grensers fokus på situasjonen i Den sentralafrikanske republikk gjennom flere år har fått anerkjennelse som en av grunnene til at Norge besluttet å øke mengden nødhjelpspenger til landet.

I 2013 jobbet Leger Uten Grenser også for å sikre vaksinealliansen GAVI's støtte for kravet om at legemiddelfirmaer må gi medisinske hjelpeorganisasjoner samme lave vaksinepriser som GAVI selv får. Vaksinealliansen har nå uttrykt prinsipiell støtte til kravet.

1.3 Innsamling av midler

Gjennom 2013 har Leger Uten Grensers mottatt 74,5% av sine inntekter fra private givere og 24,0% via offentlig prosjektstøtte. Bred støtte fra befolkningen både økonomisk og moralsk er en forutsetning for å nå Leger Uten Grensers mål om å redde liv og lindre nød. For å sikre vår uavhengighet og raskt kunne hjelpe dem som trenger det aller mest har Leger Uten Grenser som prinsipp at private gaver til enhver tid skal utgjøre over 50 prosent av våre inntekter. I de senere år har Leger Uten Grenser internasjonalt hatt en andel private midler på over 85 prosent.

1.3.1 Støtte fra privatpersoner, bedrifter, organisasjoner og stiftelser

Private bidrag er med på å sikre organisasjonen økonomisk uavhengighet. Det gir oss mulighet til å handle raskt og gjøre en innsats der behovene til enhver tid er størst, uavhengig av myndigheter og andre institusjonelle givers prioriteringer og budsjetter. Leger Uten Grenser har opplevd en økning i bidrag fra privatpersoner i løpet av 2013.

Støtte fra privatpersoner, også i form av testamentariske gaver og støtte fra bedrifter og stiftelser, er sentralt i vårt innsamlingsarbeid og utgjorde i 2013 226,8 millioner kroner.

Om Leger Uten Grensers givere

Leger Uten Grenser har mange givere som støtter oss enten fast eller en gang imellom. Det er viktig for oss å kommunisere med våre givere om de behov og problemstillinger vi møter i vårt arbeid. Regelmessig støtte er blitt en stadig viktigere inntektskilde og det forventes at denne andelen vil fortsette å øke i tiden framover. Leger Uten Grenser benytter seg av flere ulike måter for å gi folk muligheten til å støtte vårt arbeid, blant annet via egne ververe som er ansatt i Leger Uten Grenser og jobber på timebasis uten provisjon.

Gaver i form av tjenester

Leger Uten Grenser har i 2013 mottatt gaver i form av tjenester og varer, som er innenfor områder organisasjonen har hatt god nytte av slik som konsulenttjenester og juridisk bistand.

Leger Uten Grenser - tema for Artistgalla TV2

Leger Uten Grensers innsats for å redde liv og lindre nød var i fokus under TV2s Artistgalla, et lørdagsprogram som gikk over 2,5 timer den 6. april 2013 med reprise. Programmet viser blant annet organisasjonens innsats verden over, og man møter pasienter og pårørende. Underveis i sendingen var målsetningen å invitere flest mulig seere til å bli faste givere, noe som ble en suksess.

Arven etter Haaken A. Christensen

Leger Uten Grenser mottok i 2008 en betydelig arv etter Haaken A. Christensen. Gjennom 2013 er det fra disse midlene blitt allokert 36,7 millioner kroner til våre humanitære prosjekter i Afghanistan, Syria og Sierra Leone samt medisinsk forskning, evaluering av feltprosjekter, feltinnovasjon og utvikling av ledelsesfunksjoner i våre feltprosjekter. Ved utgangen av 2013 utgjør disse midlene 108,5 millioner kroner som vil bli benyttet til organisasjonens humanitære prosjekter fram mot 2016-17.

1.3.2 Offentlige prosjektmidler

Leger Uten Grensers har hyppig kontakt med Utenriksdepartementet og Norad for å synliggjøre situasjonen til de menneskene vi møter i felt og derved påvirke norsk humanitær politikk. Leger Uten Grenser har gjennom mange år hatt en god menings- og informasjonsutveksling med både politisk ledelse og embetsverket. Denne kontakten er også sentral for å sikre norsk medfinansiering av Leger Uten Grensers feltprosjekter.

Offentlige prosjektbevilgninger utgjorde i 2013 totalt 73,2 millioner, en betydelig økning fra 2012. Beløpet inkluderer også 10 millioner gitt i forbindelse med TV2s Artistgalla 2013. For å kunne gi helsehjelp uhindret legger Leger Uten Grenser vekt på å oppfattes som en uavhengig og nøytral nødhjelpsorganisasjon. Derfor har organisasjonen en restriktiv holdning mot å bruke offentlige prosjektmidler i konfliktland. Dette setter en betydelig begrensning på Leger Uten Grensers evne til å øke andelen statlig støtte da UD's humanitære bevilgninger i stor grad er øremerket til de samme konfliktlandene. Utenriksdepartementet viste en spesiell interesse for Leger Uten Grensers engasjement i Den sentralafrikanske republikk. Økte bidrag til de to landene utgjorde hovedtyngden av økningen i offentlige prosjektmidler i 2013.

Leger Uten Grensers 3-årige rammeavtale med Norad løp ut i 2012, men ble videreført i 2013 i påvente av en større organisasjonsgjennomgang av Leger Uten Grenser Norge. Denne ble utført av ekstern konsulent høsten 2013 og innebar blant annet besøk hos Leger Uten Grenser Norge og et Norad-støttet prosjekt i Swaziland. Gjennomgangen fremhevet både sterke og svakere sider ved Leger Uten Grensers prosjekter. Evalueringen fremhevet at Leger Uten Grenser leverer gode resultater på en kostnadseffektiv måte, i tråd med Norads forventninger. Organisasjonsgjennomgangen avdekket behov for å jobbe videre med rapportering av korrupsjonssaker. Leger Uten Grenser jobber ofte i land med høyt korrupsjonsnivå, og Leger Uten Grenser Norge leder og har vært en pådriver for anti-korrupsjonsarbeidet innad i organisasjonen. I etterkant av organisasjonsgjennomgangen har Leger Uten Grenser inngått en ny 2-årig avtale med Norad, som vil finansiere hiv/aidsprosjekter i Malawi og grensestrøkene mellom Malawi, Zimbabwe og Mosambik. Størrelsen på denne bevilgningen vil bli på nivå med tidligere år, rundt 8,7 millioner kroner årlig.

1.4 Personal og administrasjon

Leger Uten Grensers holder til i leide kontorlokaler i Hausmannsgate i Oslo. Organisasjonen har ingen fysisk produksjon, og forurenses således ikke det ytre miljø. Kontoret støtter og bidrar til forsknings- og utviklingsaktiviteter gjennom Leger Uten Grensers internasjonale kampanje for tilgang til livsviktige medisiner (Access) samt DNDi (Drugs for Neglected Diseases initiative).

Feltarbeidere rekruttert i Norge har norske ansettelseskontrakter. Personellet avlønnes etter egen internasjonal lønnskala som reflekterer frivillighetstankegangen til Leger Uten Grenser.

I 2013 utgjorde Leger Uten Grensers administrasjon totalt 35,2 årsverk i kontorstillinger, 42,9 årsverk med verveaktivitet og annen prosjektvirksomhet samt 4,3 årsverk fordelt på internasjonal beredskapsgruppe, samt medisinsk og ledelsesstøtte i felt.

De ansatte ved kontoret avlønnes etter egne satser for Leger Uten Grenser. Styreleder kan frikjøpes inntil en 20% stilling. Styremedlemmer og frivillig personell forøvrig honoreres ikke.

Ved siden av å yte operasjonell støtte til våre humanitære prosjekter fokuserer i hovedsak det norske kontorets ansatte på arbeidet med vår rekrutterings-, innsamlings-, og informasjonsvirksomhet. Derfor utgjør det norske kontorets virksomhet i stor grad administrative årsverk. Ellers foregår vår operasjonelle og formålsrettede virksomhet ute i felt samt ved våre operasjonelle sentre. Det er denne operasjonelle aktiviteten den norske organisasjonen rekrutterer til og finansierer.

Arbeidsmiljøet på kontoret anses som godt, og sykefravær anses som normalt. Det forekommer ikke forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering. Av kontorets ansatte ved årets slutt var 56% kvinner og 44% menn. Av styrets 9 medlemmer er 7 kvinner. Ledelsen anser situasjonen som tilfredsstillende, og det har ikke vært nødvendig å innføre spesielle tiltak for å sikre likestillingssituasjonen.

Kontoret har gjennom alle år mottatt god støtte fra frivillig, ikke-lønnet personale.

Årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning

Médecins Sans Frontières Norway

Leger Uten Grenser Norge

2013

---

2 Økonomisk oversikt

2.1 Anskaffede midler

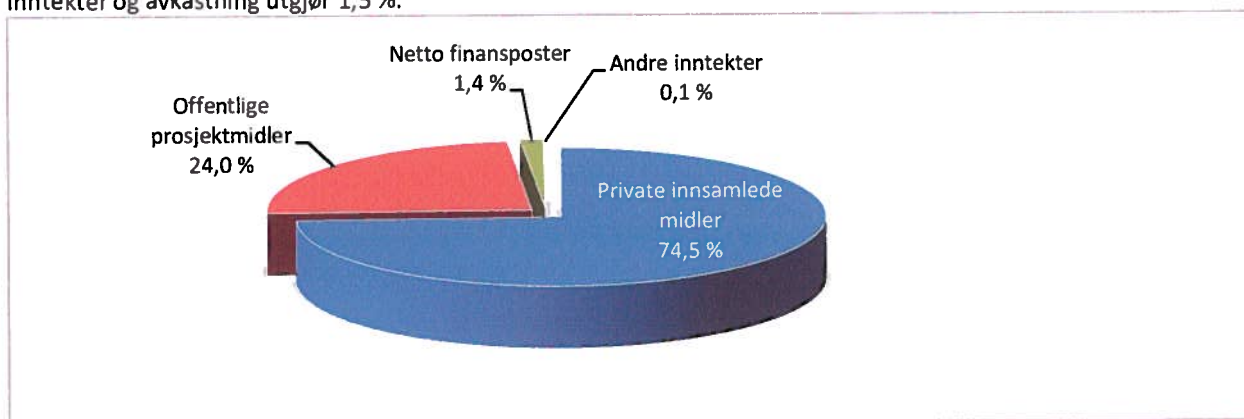
Leger Uten Grensers inntekt var i 2013 på 304,6 millioner kroner. Av dette er omlag 226,8 millioner samlet inn fra private givere. Private innsamlede midler har økt med 39 millioner kroner fra 2012. Leger Uten Grenser fikk bevilget 73,2 millioner fra Utenriksdepartementet og NORAD til spesifikke prosjekter der offentlige midler er akseptert. Dette er en økning på 13 millioner fra 2012.

Finansposter dreier seg i det vesentligste om opptjente renter og avkastning i forbindelse med forvaltning av midler fra Haaken A. Christensens dødsbo samt andre private midler mottatt gjennom 2013. Finansplasseringene er i tråd med styrets retningslinjer med hensyn til etikk, sikkerhet, risikospredning og likviditet.

Totale anskaffede midler består av:
(mill kroner)

		2013	2012	Endring i %
Inntekter	Private innsamlede midler	226,8	187,8	20,8 %
	Offentlige prosjektmidler	73,2	60,2	21,6 %
	Andre inntekter	0,3	0,9	-71,3 %
	Sum anskaffede midler	300,3	248,9	20,6 %
Netto finansposter	4,3	7,3	-41,4 %	
Sum totale inntekter	304,6	256,2	18,9 %	

Anskaffede midler fordeler seg på 74,5 % private innsamlede midler og 24 % offentlige prosjektmidler. Andre inntekter og avkastning utgjør 1,5 %.

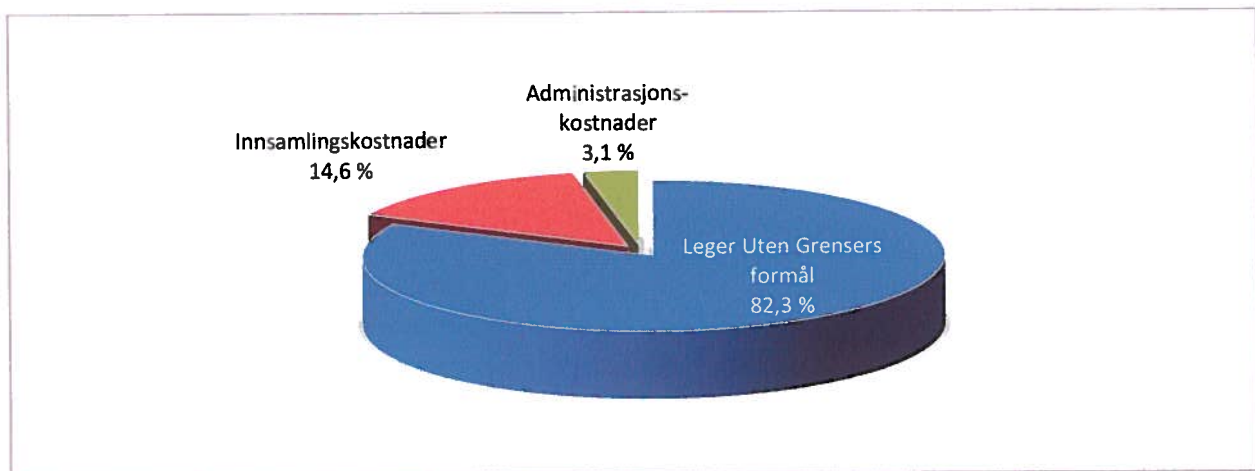
2.2 Anvendelse av midler

Den totale anvendelsen av midler til operasjonell virksomhet har økt med 46,2 millioner i forhold til 2012. Dette skyldes blant annet økningen i inntekter fra private givere samt myndighetene. Videre er det anvendt midler om lag 36,7 millioner fra Haaken A. Christensens testamente, om lag to millioner mer enn forrige år. Dette bidrar til økt anvendelse av midler til operasjonell virksomhet i 2013.

Leger Uten Grensers informasjonsarbeid fortsetter i om lag samme omfang som i 2012. Bidrag til andre humanitære aktiviteter (Drugs for Neglected Diseases initiative, DNDi) har gått noe ned i forhold til 2012. Innsamlingskostnadene øker med om lag 10,8 millioner i forbindelse med gjennomføringen av TV2s Artistgalla for 2013. Administrasjonskostnadene viser en knapp økning på 300 000 fra 2012.

Anvendelse av midler:
(mill kroner)

	2013	2012	Endring i %
Kostnader			
Operasjonelle kostnader	260,8	224,9	15,9 %
Informasjonsarbeid / Temoignage	7,4	7,6	-2,0 %
Andre humanitære aktiviteter	3,8	4,4	-12,1 %
Leger Uten Grensers formål	272,0	236,8	14,9 %
Innsamlingskostnader	48,2	37,5	28,7 %
Administrasjonskostnader	10,1	9,8	3,1 %
Anvendelse av midler	330,4	284,1	16,3 %

Kommentarer til anvendelse av midler:

Operasjonelle kostnader:	Private og institusjonelle midler allokert til Leger Uten Grensers operasjonelle prosjekter internasjonalt samt Leger Uten Grenser i Norge sin andel av indirekte operasjonelle kostnader ved vårt operasjonelle senter i Brussel. Kostnader til rekruttering av feltpersonell inngår.
Informasjonsarbeid/Témoignage:	Kostnader til opinionsbygging, pressearbeid og bevisstgjøring. Lønnskostnad for informasjonsmedarbeidere ved kontoret i Norge inngår.
Andre humanitære aktiviteter:	Bidrag til DNDi, Drugs for Neglected Diseases initiative – forskning på medisiner mot glemte sykdommer.
Innsamlingskostnader:	Kostnader forbundet med innsamling fra private og institusjonelle givere i Norge. Lønnskostnad for innsamlingssmedarbeidere i Norge inngår.
Administrasjonskostnader:	Kostnader til administrativ drift av det norske kontoret. Lønnskostnad for daglig leder og administrasjon ved kontoret i Norge inngår. Inkluderer også Leger Uten Grenser i Norge sin andel av driften av det internasjonale kontoret.

2.3 Virksomhetens årsresultat

Leger Uten Grenser har for 2013 et negativt årsresultat på 25,8 millioner kroner. Underskuddet skyldes hovedsakelig allokering av midler fra arven etter Haaken A Christensen. Underskuddene er kun regnskapstekniske, og organisasjonenes økonomi er svært solid og god. Det er ledelsens oppfatning at fremlagte resultat og balanseoppstilling gir et riktig bilde av organisasjonens virksomhet.

2.4 Formålskapital

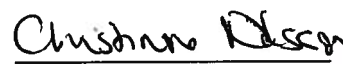
Leger Uten Grenser har en positiv formålskapital på 126,8 millioner kroner som skriver seg fra innsamlende midler. Før årets resultat utgjorde formålskapitalen 150,5 millioner. Pr 31.12.13 utgjør midler fra Haaken A. Christensens testamente omlag 108,5 millioner kroner av formålskapitalen. Disse midlene vil bli benyttet til organisasjonens humanitære prosjekter fram mot 2016-17. Resten av formålskapitalen består av en ikke øremerket formålskapital på 10,5 millioner samt øremerkede midler som forbrukes i 2014. Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetningen om fortsatt drift, noe styret mener er forsvarlig.

Det har ikke inntrådt hendelser etter 31. desember 2013 som påvirker Leger Uten Grensers resultat eller balanse.

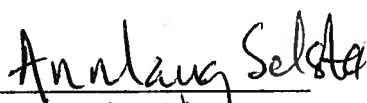
Oslo, fredag, 4. april 2014

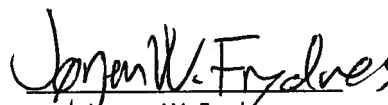

Stine Ness
Styremedlem

Marit Severinsen
Styremedlem

Christine Nilsson
Styremedlem

Guro Aasen
Styremedlem

Anlaug Selstø
Styremedlem

Jørgen W. Frydnes
Styremedlem/Treasurer¹

Christian Sørensen
Nestleder/Styremedlem

Berit Aamlid Syversen
Styremedlem

Dina Hovland
Styreleder

Anne Cecilie Kaltenborn
Daglig leder

¹ Ansvarlig for styrets økonomikontroll og -oppfølging

Aktivitetsregnskap for perioden 1. januar til 31. desember

Alle beløp i hele kroner

	Noter	2013	2012
Anskaffede midler			
Offentlige prosjektmidler		73 200 000	60 200 000
Private innsamlede midler		226 838 502	187 776 265
Operasjonelle inntekter (private midler)		0	0
Finans og investeringsinntekter		4 296 863	7 333 076
Andre inntekter		269 701	939 657
Brutto midler anskaffet til humanitære formål		304 605 066	256 248 998
Forbrukte midler			
Kostnader til aktiviteter som oppfyller organisasjonens formål			
- Operasjonelle kostnader		260 781 322	224 915 477
- Informasjonsarbeid/temoignage		7 397 352	7 551 337
- Andre humanitære aktiviteter		3 835 731	4 363 168
Kostnader til innsamling av private midler		47 364 362	36 599 326
Kostnader til anskaffelse av offentlige prosjektmidler		862 118	876 406
Administrasjonskostnader	13	10 134 063	9 832 799
Sum forbrukte midler	7, 13	330 374 948	284 138 513
ÅRETS AKTIVITETSRESULTAT		-25 769 882	-27 889 515
Tillegg/reduksjon formålskapital			
Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner		0	-2 500 000
Annen formålskapital		-25 769 882	-25 389 515
Sum disponert	4	-25 769 882	-27 889 515

Se vedlagte noter til årsregnskapet

Balanse pr. 31. desember

Eiendeler

Alle beløp i hele kroner

	Noter	2013	2012
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Oppussing	2	508 123	576 269
Maskiner og inventar	2	1 160 841	1 882 491
<i>Sum varige driftsmidler</i>		1 668 964	2 458 760
<i>Sum anleggsmidler</i>		1 668 964	2 458 760
Omløpsmidler			
Fordringer	10	11 792 788	20 643 833
Markedsbaserte fond	11	34 090 256	50 119 910
Bankinnskudd, kontanter	3	115 478 616	113 674 789
<i>Sum omløpsmidler</i>		161 361 660	184 438 532
Sum eiendeler		163 030 624	186 897 292

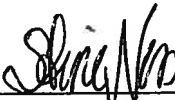
Balanse pr. 31. desember

Egenkapital og gjeld

Alle beløp i hele kroner

	Noter	2013	2012
Formålskapital			
Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner	4	0	0
Annen formålskapital	4	126 789 186	150 517 550
Sum formålskapital		126 789 186	150 517 550
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	8	2 859 567	2 232 133
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		3 419 080	3 891 525
Skyldig lønn og skattetrekk		4 517 369	4 311 715
Skyldige offentlige avgifter		1 377 151	1 182 105
Avsetninger til prosjekter	5	23 751 284	20 023 007
Renter prosjekt som skal tilbakebetales		86 854	243 597
Annen kortsiktig gjeld	12	230 133	4 495 660
Sum gjeld		36 241 438	36 379 742
Sum formålskapital og gjeld		163 030 624	186 897 292

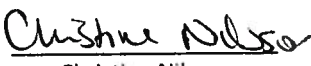
Oslo, fredag, 4. april 2014

Stine Ness
Styremedlem

Marit Severinsen
Styremedlem

Christine Nilsson
Styremedlem

Guro Aasen
Styremedlem

Anlaug Selstø
Styremedlem

Jørgen Frydnes
Styremedlem/Treasurer¹

Christian Sørensen
Nestleder/Styremedlem

Bent Aamlid Syversen
Styremedlem

Dina Hovland
Styreleder

Anne Cecilie Kaltenborn
Daglig leder

¹ Ansvarlig for styrets økonomikontroll og -oppfølging

Kontantstrømoppstilling

Alle beløp i hele kroner

	2013	2012
Årets aktivitetsresultat	-25 769 882	-27 889 515
Poster i aktivitetsregnskapet som ikke har likviditetseffekt		
Avskrivninger	1 036 298	1 097 178
Investeringer, avhendelse og finansiering		
Kjøp driftsmidler	-246 501	-705 494
Andre endringer		
endringer i fordringer	8 851 044	-14 060 451
endringer i leverandørgjeld/annen kortsiktig gjeld	-4 738 096	3 772 173
endringer i avsetning til prosjekter	3 728 277	-5 433 997
andre tidsavgrensingsposter	871 392	1 642 427
endring av IB annen formålskapital	2 041 641	
<i>Sum andre endringer</i>	<i>10 754 258</i>	<i>-14 079 848</i>
Sum likviditetsendringer gjennom året	-14 225 827	-41 577 682
Likviditetsbeholdning 01.01	163 794 699	205 372 381
Likviditetsbeholdning 31.12	149 568 872	163 794 699
Likviditetsbeholdning 01.01 består av:		
Markedsbaserte fond	50 119 910	94 407 282
Bankinnskudd, kontanter	113 674 789	110 965 099
<i>Sum</i>	<i>163 794 699</i>	<i>205 372 381</i>
Likviditetsbeholdning 31.12 består av:		
Markedsbaserte fond	34 090 256	50 119 910
Bankinnskudd, kontanter	115 478 616	113 674 789
<i>Sum</i>	<i>149 568 872</i>	<i>163 794 699</i>

Noter til regnskapet

31. desember 2013

Alle beløp i hele kroner

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Alle beløp i notene er oppgitt i hele kroner dersom ikke annet er angitt.

Resultatregnskapet er klassifisert basert på aktivitet fremfor art. Formålet med et aktivitetsregnskap er å vise alle anskaffede midler fordelt på hovedtyper, og hvordan disse er anvendt i løpet av regnskapsåret. Note 7 viser kostnader etter art.

Formålskapital benyttes i stedet for Egenkapital. Dette er i henhold til god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Til forskjell fra andre virksomheter er denne kapitalen en kapital som skal brukes til organisasjonens formål og ikke til utdeling eller lignende.

Inntektsføring

Alle midler er innsamlet i Norge. Inntekter inntektsføres når de er opptjent, som regel på mottagelsestidspunktet. Arvede midler inntektsføres når organisasjonen har juridisk rett til arven, det er rimelig sikkert at arven vil bli mottatt og verdien kan måles tilstrøkelig pålitelig. Gaver i form av tjenester inntektsføres dersom fordelene er målbar. Større gaver som ikke inntektsføres, benevnes i note.

Leger Uten Grenser mottar offentlige tilskudd fra Norad og Utenriksdepartementet til spesifikke prosjekter. Prosjektene har normalt varighet på 1 år. Pr 31.12.13 har organisasjonen 18 slike løpende prosjekter. Ubenyttede prosjektmidler tilbakebetales. Offentlige prosjektmidler holdes separat fra øvrige prosjektmidler. Det vises for øvrig til note 3 og 5.

Klassifisering og fordeling av kostnader

I aktivitetsregnskapet klassifiseres kostnader i tre hovedgrupper: kostnader til anskaffelse av midler, kostnader til formålet og administrasjonskostnader. Alle kostnader tilhørende en aktivitet er henført til denne. Felleskostnader som kostnader til IT, lokaler, porto, telefon o.l. er fordelt mellom aktivitetene i forhold til antall årsverk knyttet opp mot de ulike aktivitetene.

Klassifisering og vurdering av eiendeler og gjeld

Eiendeler som knytter seg til prosjekter, fordringer som tilbakebetales innen et år samt eiendeler som ikke er bestemt til varig eie eller bruk for virksomheten er klassifisert som omløpsmidler. Øvrige eiendeler er klassifisert som anleggsmidler. Tilsvarende prinsipp er benyttet for gjeldsposter.

Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Endring i virkelig verdi resultatføres som finansinntekt/kostnad. Markedsverdi for de ulike plasseringene er spesifisert i note 11.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler består av inventar, IT-utstyr og kontormaskiner samt oppussing av lokaler.

Varige driftsmidler balanseføres til anskaffelseskost inkludert innkjøpskostnader, og avskrives over driftsmidlets levetid dersom denne er over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15 000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris dersom det er sannsynlig at påkostningen bidrar til fremtidige økonomiske fordeler, og kostnaden kan måles pålitelig.

Varige driftsmidler avskrives over forventet brukstid etter lineær metode.

Pensjoner

Leger Uten Grenser regnskapsfører pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser i henhold til Norsk RegnskapsStandard 6 Pensjonskostnader. Se note 8 for detaljert informasjon.

Kontantstrømpoppstilling

Kontantstrømpoppstilling for 2013 er utarbeidet i henhold til god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner.

Noter til regnskapet

31. desember 2013

Note 2 Varige driftsmidler

	IT-utstyr og inventar	Oppussing	Transportmidler	Sum 2013	Sum 2012
Anskaffelseskost 01.01.	5 028 749	681 463	100 000	5 810 212	5 104 718
Tilgang kjøpte driftsmidler	246 501	0	0	246 501	705 495
Utrangerede driftsmidler	-281 253	0	0	-281 253	0
Anskaffelseskost 31.12.	4 993 997	681 463	100 000	5 775 460	5 810 213
Akkumulerte av-/nedskrivninger 01.01.	3 146 258	105 194	100 000	3 351 452	2 254 274
Akk. avskr. utrangerte driftsmidler	-281 253	0	0	-281 253	0
Akkumulerte av-/nedskrivninger 31.12.	3 833 156	173 340	100 000	4 106 496	3 351 452
Bokført verdi 31.12.	1 160 841	508 123	0	1 668 984	2 458 761
Årets av-/nedskrivninger	968 152	68 146	0	1 036 298	1 097 178

Lineære avskrivninger - økonomisk levetid

3-5 år	10 år	3 år
	Iht gjenstående levetid	

Note 3 Kontanter og bankinnskudd

	2013	2012
Kontanter og bankinnskudd	115 478 616	113 674 789
Av dette er følgende bundet:		
Skattetrekk for ansatte	1 520 507	1 733 559
Depositum	811 753	871 072
Rentier som skal tilbakebetales	86 854	243 597
Offentlig finansierte prosjekter	451 284	451 284
Sum bundne midler	2 870 398	3 299 512
Likvide midler disponibelt for Leger Uten Grenser	112 608 218	110 375 277

Note 4 Formålskapital

	Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner	Annen Formålskapital	Sum 2013	Sum 2012
Formålskapital 01.01	0	150 517 551	150 517 551	178 407 066
Endring IB Annen Formålskapital	0	2 041 517	2 041 517	
Årets resultat	0	-25 769 882	-25 769 882	-27 889 515
Formålskapital 31.12	0	126 789 186	126 789 186	150 517 551

Annen formålskapital er hovedsaklig gjenværende midler fra testamentet til Haaken Christensen som vi mottok i 2008. Disse midlene skal allokere til prosjekter i de kommende 3-4 år. Annen formålskapital inkluderer også øremerkede midler, blant annet til Filippinene, som vil bli allokert i 2014.

Endring IB Annen Formålskapital skyldes endring i regnskapsprinsipp for allokeringer til International Fund, et fond for innovasjon og forskning som drives av Leger Uten Grenser internasjonalt. Fra og med 2013 blir allokerte midler til dette fondet bokført i henhold til faktiske forbrukte midler og ikke i henhold til overførte midler. Ca 2 mill NOK måtte dermed føres i balansen som ubrukte midler. Disse midlene vil bli brukt i internasjonale, innovative prosjekter i årene som kommer.

Noter til regnskapet

31. desember 2013

Note 5 Avsetning til prosjekter

Avsetning til prosjekter fordeler seg som følger mellom privat og offentlig finansierte prosjekter:

	2013	2012
Offentlig finansierte prosjekter	451 284	451 284
Privat finansierte prosjekter	23 300 000	19 571 723
Sum	23 751 284	20 023 007

Note 6 Personalkostnader, antall årsverk m.m.

Personalkostnader	2013	2012
Lønnskostnader	29 090 239	28 496 368
Arbeidsgiveravgift	4 424 085	4 332 981
Pensjonskostnader	2 185 709	2 293 788
Andre personalkostnader	841 546	829 087
Sum	36 541 579	35 952 224

Antall årsverk/ansatte

I 2013 har Leger Uten Grenser lønnet totalt 107,9 årsverk, hvorav 29,8 årsverk er tilknyttet feltarbeid, 42,9 årsverk består av verve- og annen prosjektaktivitet og 35,2 årsverk er tilknyttet kontorstillinger. Organisasjonen har videre 4,3 årsverk tilknyttet internasjonal beredskapsgruppe, samt medisinsk og ledelsesstøtte i felt. Innsats fra frivillige og praktikanter utgjorde i 2013 omlag 4,2 årsverk.

Godtgjørelser daglig leder og styre

	Lønn	Pensjon	Andre ytelser	Styrehonorar	Sum 2013	Sum 2012
Daglig leder	726 177	89 724	-		815 901	651 884
Daglig leder interim/ vikar					-	246 323
Styret				90 169	90 169	126 462
Sum	726 177	89 724	-	90 169	906 070	1 024 669

Godtgjørelse til revisor

	2013	2012
Revisjonshonoraret er spesifisert som følger:		
Lovpålagt revisjon	123 125 *	119 563
Andre attestasjonstjenester	10 625	7 813
Andre tjenester utenfor revisjon	34 250	29 125
Sum	168 000	156 500

Alle beløp er inkl. mva.

* Lovpålagt revisjon satt opp i 2013 og 2012 er for revisjon av regnskapsårene 2012 og 2011. Andre tjenester er påløpt i respektive regnskapsperioder.

Noter til regnskapet

31. desember 2013

Note 7 Kostnadsartsinndeling av SUM FORBRUKTE MIDLER i aktivitetsregnskap

	2013	2012
Humanitær bistand		
- privat finansierte prosjekter	184 319 252	161 788 429
- offentlig finansierte prosjekter	73 200 000	62 700 000
Sum humanitær bistand	257 519 252	224 488 429
Tilskudd til MSF Internasjonalt	2 273 579	1 463 414
Personalkostnader (spesifisert i note 6)	36 541 579	35 952 224
Avskrivning varige driftsmidler (spesifisert i note 2)	1 036 298	1 097 178
Annen driftskostnad		
- fraktkostnader	74 679	71 492
- kostnader lokaler	1 943 040	2 000 365
- IT, inventar og utstyr	1 635 912	1 254 574
- reparasjon og vedlikehold	51 650	79 998
- innkjøpte tjenester/konsulenter	3 275 169	1 305 716
- kontorkostnader, telefon og porto	1 158 582	1 124 773
- møte- og kurskostnader	663 140	726 502
- reisekostnader	4 409 378	4 182 230
- reklamekostnader/innsamling av midler	18 813 102	9 508 380
- transaksjonskostnader	824 490	693 291
- andre kostnader	155 098	189 948
Sum annen driftskostnad	33 004 240	21 137 267
SUM	330 374 948	284 138 513

Noter til regnskapet

31. desember 2013

Note 8 Pensjoner

Selskapet har pensjonsordninger som omfatter i alt 114 personer. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene er dekket gjennom et forsikringsselskap. Selskapets ansatte yter selv en andel av tilskudd til pensjonsmidlene. Ordningen er i tråd med OTP.

	2013	2012
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	2 366 206	2 329 574
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	337 851	284 451
Avkastning på pensjonsmidler fratrukket adm.kostnader	(93 642)	(53 088)
Resultatført actuarielt tap/(gevinst)	43 276	126 366
Periodisert arbeidsgiveravgift	368 068	361 092
Netto pensjonskostnad	3 021 759	3 048 395
Påløpte pensjonsforpliktelser (DBO) pr 31.12	11 206 199	8 044 064
Pensjonsmidler til markedsverdi pr 31.12	5 212 629	4 580 375
Påløpte pensjonsforpliktelser (DBO) ekskl. AGA	(5 993 570)	(3 463 689)
Arbeidsgiveravgift	(845 093)	(488 379)
Påløpte pensjonsforpliktelser inkl. AGA	(6 838 664)	(3 952 068)
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	3 979 097	1 720 135
Balanseført netto forpliktelse-/midler inkl. AGA	(2 859 567)	(2 231 933)
Herav balanseført AGA	(353 373)	(275 813)

Fra og med 2009 er arbeidsgiveravgift inkludert i balanseført netto pensjonsforpliktelse-/midler.

Økonomiske forutsetninger:

Diskonteringsrente	4,20 %	3,80 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,00 %	4,10 %
Årlig forventet lønnsvekst	3,50 %	3,50 %
Årlig forventet G-regulering	3,25 %	3,25 %
Årlig forventet regulering av pensjoner under utbetaling	3,25 %	3,25 %

De aktuarmessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer og avgang.

Note 9 Leasingavtaler ikke balanseført

	Avtale Inngått	Avtale utløper	Årlig leie inkl. mva
Kopimaskiner, Konica Minolta - sagt opp	01.03.2011	30.06.2014	54 184
Kopimaskiner, Digiflow - ny avtale	01.07.2014	30.06.2019	74 775
Kaffemaskiner	12.01.2011	12.01.2015	54 120
Videokonferansesystem	04.01.2012	03.01.2015	44 850

Noter til regnskapet

31. desember 2013

Note 10 Fordringer

Leger Uten Grenser har pr. 31.12.13 mottatt testamentariske gaver som ikke er realisert. Disse er gjennomgått og vurdert av ledelsen og aktivert i den grad det er rimelig sikkert at inntekten vil bli mottatt og at inntekten kan måles med tilstrekkelig pålitelighet. Leger Uten Grenser har dessuten mottatt testamentariske gaver der arven er falt, men arvets størrelse ennå ikke er klarlagt. Disse gavene er ikke inntektsført siden kriteriet om pålitelig måling ikke er oppfylt. Per 31.12.2013 er disse gavene estimert til å ha en verdi på rundt 5 millioner kroner

	2013	2012
Testamentariske gaver aktivert pr 31.12.	25 000	6 750 000
Påløpne inntekter	3 065 295	2 104 115
Kundefordringer	3 122 003	3 869 520
Forskuddsbetalte kostnader	2 426 863	7 917 254
Andre fordringer	3 153 627	2 943
Sum fordringer	11 792 788	20 643 832

Note 11 Markedsbaserte finansielle omlopsmidler

	2013	2012
	Markedsverdi	Markedsverdi
Markedsbaserte fond	34 090 256	50 119 910

Leger Uten Grenser har plassert vel 34 mill kroner i markedsbaserte fond, som er vurdert til virkelig verdi pr 31.12.13. Plasseringene er i tråd med styrets retningslinjer med hensyn til etikk, sikkerhet, risikospredning og likviditet.

Note 12 Annen kortsiktig gjeld

	2013	2012
Annen kortsiktig gjeld består av følgende poster:		
Forskuddslakturert inntekt	0	2 812 500
Påløpne kostnader	165 980	1 683 160
Annen kortsiktig gjeld	64 153	
Sum annen kortsiktig gjeld	230 133	4 495 660

Noter til regnskapet

31. desember 2013

Note 13 Formålsprosent og Innsamlingsprosent

Formålsprosenten

Formålsprosenten forteller hvor mye som faktisk er brukt på organisasjonens ideelle formål, og beregnes på grunnlag av regnskapslinjene "Kostnader til aktiviteter som oppfylder organisasjonens formål" i forhold til "Sum forbrukte midler." Administrasjonsprosenten beregnes på grunnlag av regnskapslinjene "Administrasjonskostnader" i forhold til "Sum forbrukte midler."

	2013	2012	2011	2010	2009
Administrasjonsprosent (andel av forbrukte midler)	3,07 %	3,46 %	4,00 %	4,24 %	2,64 %
Formålsprosent (andel av forbrukte midler)	82,34 %	83,35 %	83,35 %	78,33 %	88,69 %
Det resterende er kostnader til anskaffelse av midler	14,60 %	13,19 %	12,65 %	17,43 %	8,67 %

Administrasjonsprosent og formålsprosent kan illustrere et noe uriktig bilde av organisasjonens drift i kjølvannet av TV-aksjonen i 2006 samt Artistgalla i 2010 og i 2013.

Midlene som ble samlet inn da Leger Uten Grenser hadde TV-aksjonen i 2006 ble i henhold til statuttene benyttet til organisasjonens formål i de tre påfølgende år. Dette førte til at formålsprosenten var noe høy i 2007, 2008 og 2009 da de innsamlede midlene ble allokert.

I desember 2010 og i april 2013 hadde Leger Uten Grenser Artistgalla på TV2, der et av formålene var å rekruttere nye faste givere. En slik innsamlingsaktivitet er en stor investering i det året den foregår, mens inntektene kommer inn i årene etter. Formålsprosenten var dermed noe lavere i 2010 og i 2013.

Innsamlingsprosenten

Lov om innsamlinger krever at minst 65 prosent av innsamlede midler skal gå uavkortet til det oppgitte formålet. Innsamlingskontrollen i Norge har i februar 2010 offentliggjort retningslinjer for beregning av nøkkeltallet "Innsamlingsprosenten".

Det beløp som er disponibelt for organisasjonens formål defineres som "Private innsamlede midler", med fradrag av "Kostnader til innsamling av private midler". Innsamlingsprosenten beregnes som disponibelt for formålet sett i forhold til private innsamlede midler.

	2013	2012	2011	2010	2009
Innsamlingsprosenten (disponibelt for formålet)	79,12 %	80,51 %	82,96 %	74,22 %	83,38 %

Den noe lavere innsamlingsprosenten i 2010 og i 2013 skyldes investeringen i Artistgallaen i desember 2010 og april 2013. Kostnaden er ført i sin helhet i de aktuelle årene, mens inntektene forventes å komme i mange år framover.

Note 14 Nærstående parter

Leger Uten Grenser har i 2013 hatt transaksjoner med søsterorganisasjoner i Leger Uten Grenser Internasjonalt. Transaksjonene består hovedsakelig av viderefakturerte lønnskostnader for feltarbeidere fra Leger Uten Grenser i Norge til de operasjonelle sentrene i Brussel, Amsterdam, Barcelona, Paris og Geneve. Leger Uten Grenser i Norge overfører prosjektmidler, både private og offentlige, til de operasjonelle sentrene. I tillegg overfører Leger Uten Grenser i Norge bidrag til drift av det internasjonale kontoret i Geneve og det operasjonelle senteret i Brussel.

	2013 (resultat)		Gjeld	2013 (balanse)	
	Inntekt	Kostnad		Fordring	
Søster organisasjoner (Leger Uten Grenser i Sverige, Danmark og Belgia)		1 311 156	45 483		1 675
Operasjonelle sentre (viderefakturerte lønnskostnader)		-			1 854 931
Operasjonelle sentre (overføring av prosjektmidler, private og offentlige)		251 335 985			
Internasjonale kontoret (tilskudd til drift samt ulike feltrelaterte initiativ)		4 794 076	1 999 543		
Sum transaksjoner med nærstående parter	0	257 441 217	2 045 027	1 856 606	

Leger Uten Grenser har i 2013 ikke hatt noen transaksjoner med andre nærstående parter, som medlemmer av styret og ledelsen.

**Til årsmøte i
MSF Norway Leger uten grenser Norge**

Grant Thornton Revisjon AS
Bogstadveien 30
0355 Oslo

Tlf: +47 22 20 04 00
Faks: +47 22 20 04 10
E-post: oslo@grant.thornton.no
www.grant.thornton.no
Org.nr. 987 632 380 MVA

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for MSF Norway Leger uten grenser Norge som viser et aktivitetsresultat på minus kr 25.769.882. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2013, regnskap og kontantstrømoppstilling, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig lederer ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til MSF Norway Leger uten grenser Norge per 31. desember 2013 og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av regnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 4. april 2014
Grant Thornton Revisjon AS

Frode Andersen
Statsautorisert revisor